

Vakintegratie

Panamaconferentie

Johan Sterken
NHL Stenden University

johan.sterken@nhlstenden.com

Benno Spieker
ArtEZ Conservatorium
Enschede

b.spieker@artez.nl

Kennismaken aan de hand van stellingen

Ik doe in mijn werk iets met
onderwijs.

Ik doe in mijn werk iets met
rekenen/wiskunde.

Ik doe in mijn werk iets met
muziek.

Ik doe op andere momenten
iets met muziek.

Ik zie wel wat in het
samenwerken met mijn
muziekcollega.

Muziek heeft een groter
belang bij vakintegratie dan
rekenen/wiskunde

Sommige rekenen/wiskunde-
doelen zouden beter behaald
worden als ze geïntegreerd
zouden worden met muziek.

Sommige muziekdoelen
zouden beter behaald worden
als ze geïntegreerd zouden
worden met rekenen/
wiskunde.

Wat vinden
we van ...?

Workshop vakintegratie

60 -beater

<https://vimeo.com/184707090>

1 2 3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
X			X			X			X			X			X			X			X			X			X		
X				X				X				X				X				X				X				X	
X					X					X					X					X					X				
X						X						X						X						X					

1 2 3 4

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5 6

31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61
X			X			X			X			X			X			X			X			X			X			X
		X				X				X				X				X				X				X				X
X					X					X					X					X					X					X
X						X						X						X						X						X

En van het
lied “Metriek
stelsel”?

Liedtekst

Metriek Stelsel

Tekst en muziek: Jeroen Schipper en 123ZING

Refrein Milli centi deci één
 Deca hecto kilo, kilo
 Milli centi deci één
 Deca hecto kilo, kilo

Couplet 1 Een milligram, da's een korreltje zand
 Een centigram weegt een bij
 Eén paperclip weegt een decigram
 Eén gram: tien clips op een rij
 Een decagram da's een eetlepel zout
 Een hectogram: een ons gehakt
 Een kilogram, da's een pak vol bloem
 Waar oma appeltaart van bakt!

Refrein Milli centi deci één
 Deca hecto kilo, kilo
 Milli centi deci één
 Deca hecto kilo, kilo

Couplet 2 Een milliliter da's een druppeltje
 Een centiliter een lepeltje vol
 Een eierdopje is een deciliter
 Met een liter verf maken we lol
 Een decaliter is een hele emmer
 Een hectoliter past in een vat
 Een kiloliter vult een bubbelbad
 Kom erbij, dan spetter ik je nat

Refrein Deca hecto kilo, kilo
 Milli centi deci één
 Deca hecto kilo, kilo

Couplet 3 Een millimeter, zo dik is een cd
 Een centimeter lang een flinke mier
 Een decimeter hoog is een paardenbloem
 Een meter breed jouw tafel hier
 Een decameter lang is een flinke klas
 Een hectometer dus wel tien!
 Een kilometer lang is een flinke straat
 Waar je net het eind nog van kan zien

Refrein Milli centi deci één
 Deca hecto kilo, kilo
 Milli centi deci één
 Deca hecto kilo, kilo

Kennisclips vakintegratie

The screenshot shows a YouTube playlist interface. On the left, the main video player area displays the title 'Kennisclips vakintegratie' by 'Méér Muziek in de Klas', with 6 videos, 247 views, and a last update on 3 Oct 2023. Below the title are icons for playlist management and buttons for 'Play all' and 'Shuffle'. A short description follows: 'Hoe kunnen kunstvakken een leidende rol spelen in de ontwikkeling van een geïntegreerd curriculum, aan de hand van diverse voorbeelden van integratie? Hoe geef je vakken op samenhangender wijze vorm en stimuleer je betekenisvol leren?' and a note about the source: 'In 'Vakintegratie is niet vanzelfsprekend' schrijft Rens Gresnigt, programmamanager en consultant bij Fontys Hogescholen en gepromoveerd op dit onderwerp, over zes verschillende vormen van...'. On the right, a vertical list of six video thumbnails is shown, each with a title, view count, and time duration:

- 1. **Introductie vormen van vakintegratie | Kennisclips vakintegratie** (2:48) - Méér Muziek in de Klas • 714 views • 8 months ago
- 2. **Video 2: Geïsoleerd en Verbonden | Kennisclips vakintegratie** (2:50) - Méér Muziek in de Klas • 377 views • 8 months ago
- 3. **Vorm 3: Genest | Kennisclips vakintegratie** (2:11) - Méér Muziek in de Klas • 542 views • 8 months ago
- 4. **Vorm 4: Multidisciplinair | Kennisclips vakintegratie** (2:43) - Méér Muziek in de Klas • 568 views • 8 months ago
- 5. **Vorm 5: Interdisciplinair | Kennisclips vakintegratie** (2:51) - Méér Muziek in de Klas • 538 views • 8 months ago
- 6. **Vorm 6: Transdisciplinair | Kennisclips vakintegratie** (3:16) - Méér Muziek in de Klas • 352 views • 8 months ago

https://youtube.com/playlist?list=PLblpMRaPCnf3-DavTH_uLwJZwhL8KCx28&si=gQNyahanIFn8jGJJ

Wat is vakintegratie?

Bron:
Gresnigt in Kunstzone 4
(2021, pp. 8-11)

- **GEISOLEERD: GEFRAGMENTEERD, CELLULAIR, MONODISCIPLINAIR**
Geen integratie. De verschillende vakken worden apart van elkaar onderwezen en getoetst.
- **VERBONDEN: RELATIE, GEHARMONISEERD, PARALLEL**
De vakken bestaan naast elkaar maar zijn wel op elkaar afgestemd. De docent attendeert de leerlingen erop dat er verbanden zijn tussen verschillende vakken.
- **GENEST: GEFUSEERD**
De doelen van het ene vak worden (deels) opgenomen in het andere vak. De vakken zijn hierbij niet gelijkwaardig: één vak met de bijbehorende doelen staat centraal, doelen van het andere vak worden 'ingelijfd'.
- **MULTIDISCIPLINAIR: THEMATISCH, GEDEELD, WEB**
Meerdere vakken worden gekoppeld in bijvoorbeeld een thema of project. Die vakken zijn gelijkwaardig geïntegreerd. Ze behouden daarbij hun eigen leerdoelen, de context is overkoepelend. Er ontstaat geen synergie tussen de vakken, ze blijven los van elkaar.
- **INTERDISCIPLINAIR: VAKOVERSTIJGEND, PROJECTONDERWIJS**
Door te kiezen voor een authentieke context (bijvoorbeeld een casus of probleem) is de identiteit van de afzonderlijke vakken in de integratie niet meer zichtbaar en de vakken worden ook niet als zodanig benoemd. De vakken hebben elkaar nodig. Voor de casus of probleem hebben de leerlingen/studenten kennis en vaardigheden uit meerdere vakken nodig om tot een goed eindresultaat te komen. Er zijn dan (ook) vakoverstijgende leerdoelen.
- **TRANSDISCIPLINAIR: AUTHENTIEK, VOLLEDIG GEINTEGREERD**
De opdrachten waar leerlingen/studenten aan werken sluiten aan bij hun belevingswereld, zij dragen daarvoor zelf vragen aan. De docent geeft geen die kant-en-klare themaopdrachten, de lerende heeft (in grote) mate invloed op de casus die centraal staat. Er komen ook brede, vakoverstijgende vaardigheden aan bod.

Competenties

Wat vraagt het van de Leerkracht/docent?

- a. Enthousiasme en zelfvertrouwen (self-efficacy);
- b. Competenties in het ontwerpen van curricula;
- c. Kennis over vakintegratie (vormen);
- d. Inhoudelijke vakkennis;
- e. Vakdidactische kennis;
- f. Het sociale aspect van leren begeleiden;
- g. Monitoren van conceptuele ontwikkeling;
- h. Samenwerking tussen docenten van verschillende klassen/vakgroepen/jaarlagen.

Randvoorwaarden

Wat moet voor elkaar zijn om dit te laten lukken?

- a. Facilitering moet op orde zijn
- b. Deskundigheidsbevordering
- c. Breed gedragen visie

Ontwerpen

Individueel associëren

Kies één associatie

Doelgroep?
Leerdoelen voor muziek?

Leerdoelen voor rekenen/
wiskunde?

Overkoepelende
leerdoelen?

Wat kun je eraan toevoegen?

Critical friend: Tips?

Ontwerp een geïntegreerd e activiteit

Pitch

Ontwerpen

Workshop vakintegratie

Spiegelen

(klasseke) muziek
- variaties op thema
- Veel in bladmuziek

Verbeelding

Weggeve

Mu
muziek
muziek
muziek

Maatsoorten
Lellen
Brekens/noden
Bebakken
Stimulatoer
Structuur v. muziek

ritme/maat → tellen

start vol. les
fase v. oefenen
out./mem.
tellen

muziek les
muziek les
muziek les

Verbeelding
muziek les
muziek les
muziek les

Thematisch werken
stimuleren d
oefenen
afwisseling
tellen

DIEREN CARNAVAL

Kenmerken van deze

Bewegen: snel/langzaam

Muziek visueel maken → start grafische notatie

Konst grafiek muziek maken → type grafieken

plezier
- automatiseren
- leerlingen "aan" zetten
- tellen/moetsoorten
- versterker
- zwaarte referenties

automatiseren
speel
plezier
rol leerkracht
voorbereiding
aantekening
breuken
uitwerking
procenten

Noten
Maatsoorten
Transposities
Structuur
Werkwijze
Gedrag
Lopende
Allochthon
Tactische

Maatsoorten

BPM
tellen - synchroon
Muziek / Secundes
Jardellen
Brekens

Maatsoorten

tek: grafieken
ordenen
Maatsoort -
vergelijken (hoog - laag)

We gaan de hoogte in!
Groep 1 en 2

"Ik werk op de bouwplaats"

Muziek - delen
* voorlees
* leeshoogte
* Werk 30s
* Bouwplaatjes - ritme
* Spelthe

Tellen
- Breken/maten/noden
- onthouden
- Plezier
- Betekenisvol

Maatsoorten
Lellen
Brekens/noden
Bebakken
Stimulatoer
Structuur v. muziek

Meer weten?

<https://vls-muziekdocenten.nl/inspiratie/kennisclips-vakintegratie/>

En de bronnen in bijgeleverde pdf

Contact

johan.sterken@nhlstenden.com

b.spieker@artez.nl

Vakintegratie

